

ע"פ 3958/16 - רוברט (ראובן) אבקסיס נגד מדינת ישראל, א.ב.

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3958/16

לפני:
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: רוברט (ראובן) אבקסיס

נ ג ד

המשיבים:
1. מדינת ישראל
2. א.ב.

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע
מיום 5.04.2016 בת"פ 40909-03-15 שניתן על ידי
כבוד השופט י' פ' אקסלרד

תאריך הישיבה: כ"ב באדר תשע"ז (20.3.17)

בשם המערער: עו"ד ארז אבוהב

בשם המשיבים: עו"ד עילית מי דן

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

1. נגד המערער הוגש כתב אישום שייחס לו שיסוף עורפו של המתלון באמצעות סכין יפנית, שאותה נשא בהגיעו לזירת האירוע. בגין מעשים אלו הואשם המערער בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) והחזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק.
2. בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט י' אקסלרד) הרשיע את המערער בהכרעת דין מפורטת בשתי העבירות. העדות המרכזית לעניין זיהוי המערער כמי שפצע את המתלון הייתה עדותה של אם המתלון. בית המשפט מצא את עדותה "ברורה ואמינה" ומצא לה תימוכין רבים בראיות אחרות. אמו של המתלון הייתה בסמוך למקום האירוע והיא זיהתה בבירור את המערער כמי שעשה את המיוחס לו (הגם שלא ראתה את מעשה השיסוף עצמו). יתר על כן, אם המתלון העידה כי השליכה אבן לעבר המערער שפגעה בו, והמערער עצמו אישר כי כך היה וכי האבן פגעה בכתפו. אם לא די בכך, בית המשפט עמד על שיחת הטלפון של אם המתלון למשטרה (שיחה שהוקלטה ושלה האזין בית המשפט קמא) בה אמרה, בין היתר, "וואיי הבן שלי הלך; הנה ראובן אבקסיס בורח, אמא". בנוסף, אם המתלון זיהתה את המערער - עימו יש לה היכרות מוקדמת - במקום האירוע, והעידה כי היה לו חתך בין העיניים. כמו כן, בשחזור שנערך ציינה כי למערער היה "פנס (סימן חבלה - י.ד.) ופלסטר". גם בעובדה זו יש כדי לתמוך במסקנה כי ראתה את המערער כשהיה קרוב אליה. יתר על כן, אם המתלון התייחסה להמלטות המערער מזירת הפשע באומרה כי "הוא לקח את האופניים ונעלם", דבר שהתיישב עם עדותו של המערער כי הגיע למקום עם אופניים, ועם אחת מהגירסאות שמסר, לעניין אופן עזיבתו את המקום, לפיה הוא לקח את אופניו וברח מן המקום.
3. בית המשפט עמד בהרחבה אף על גרסתו של המערער - אותה מצא בלתי מהימנה - והציג את הסתירות ואי הדיוקים שנתגלעו בגרסאותיו. בנוסף התייחס בית המשפט להסתבכות המערער בדבריו ובתשובותיו בחקירה הנגדית בעניינים שונים שלגביהם נשאל. בית המשפט גם ראה לנכון ליתן משקל לשתיקתו של המערער, בחלק נכבד מחקירתו במשטרה, כתמיכה לראיות התביעה.
4. יצוין כי בית המשפט המחוזי התייחס בהרחבה אף לחוות הדעת אותה הגיש המערער (שלא הייתה בחומר החקירה ושלכן אף לא הוגשה על ידי התביעה), בה יש התייחסות לשלוש חולצות שנמצאו במתחם הסמוך למקום האירוע, שעליהן לא נמצאו סימנים הקושרים את המערער אליהן. בית המשפט ראה בהתנהלות התביעה בעניין זה משום מחדל, אך הוסיף וקבע כי משנמצאה חולצה שעליה דמו של המתלון ואף קרע באיזור הצוואר בחולצה זו, אין בקיומן של החולצות האחרות כדי לסייע בידי המערער להקים ספק סביר באשמתו.
- כמו כן עמד בית המשפט על מחדלי חקירה נטענים נוספים, וקבע כי הגם שהיה מקום לבצע פעולות חקירה נוספות, איך בכך כדי להביא לזיכויו של המערער, נוכח הראיות המוכיחות את אשמתו מעבר לספק סביר. בית המשפט עמד גם על היסוד הנפשי שיוחס למערער בהתבססו על החבלה החמורה שנגרמה למתלון, ולכוונתו של המערער לגרמה, ומצא כי התקיים היסוד הנפשי הנדרש להוכחת הכוונה לצרכי סעיף 329(א) לחוק.
5. באשר לעונש; בית המשפט המחוזי השית על המערער מאסר בפועל בן שש שנים (בניכוי ימי המעצר); הפעלת מאסר מותנה בר הפעלה בן 10 חודשים מגזר דין מיום 7.11.2012 בת"פ 8047-08-12 במצטבר; 18 חודשי מאסר מותנה ותשלום פיצוי למתלון בסך 20,000 ש"ח.

6. המערער טוען כי שגה בית המשפט עת קבע כי הוא שפצע את המתלון על סמך עדותה היחידה של אמו. כן נטען כי בית המשפט לא בחן את מהימנות זיהוי המערער על ידי האם. עוד נטען, כי חוות הדעת שאותה הגיש די בה כדי להקים ספק סביר באשמתו. כמו כן נטען, כי מחדלי חקירה נוספים מצדיקים אף הם את זיכוי (לרבות אי בדיקת הזירה הסמוכה למקום האירוע, בה היו כתמי דם רבים). בנוסף נטען, כי עובדת אי העדת המתלון מחד, והעובדה שעדותו של המתלון הוגשה בהסכמה ושבה נסתרת עדות אמו מאידך, יש בהן כדי לקפח את המערער ולהצדיק הימנעות מהרשעה. לבסוף, נטען לחלופין כי היה מקום להרשיע את המערער בעבירה שחומרתה פחותה מהעבירה הראשית בה הורשע, נוכח היעדר רקע עובדתי למעשה ונוכח הפגיעה השטחית במתלון.

באשר לעונש; טוען המערער כי בית המשפט שגה בקביעת מתחם הענישה ומפנה למספר פסקי דין שיש בהם כדי להצדיק הורדת המתחם. בנוסף נטען כי יש למקם את עונשו במתחם הנכון בהתחשב במחדלי החקירה ובהתחשב בסתירות בין עדות המתלון ועדות אמו.

7. לטענת המשיבה לא נפלה כל שגגה בהכרעת הדין המבוססת על עדותה המהימנה של האם, הנתמכת בחיזוקים רבים. המשיבה עמדה על עדותו הבלתי מהימנה של המערער, וטענה כי מדובר בהכרעת הדין המבוססת על קביעות של עובדה ומהימנות מובהקות.

באשר לעונש; נטען כי אף שהעונש שהושת על המערער הינו עונש חמור, הדבר מוצדק בהתחשב בכך שהאירוע היה יכול להסתיים בתוצאות חמורות יותר נוכח מיקום הדקירה וכן בהתחשב בעברו הפלילי המכביד ביותר של המערער.

8. לאחר ששמענו את טיעוני באי כוח הצדדים בדיון שנערך לפנינו השתכנענו כי אין מקום להתערב בהכרעת הדין. בית המשפט בחן בצורה קפדנית ומפורטת את המסד הראייתי שהונח לפניו, וראה לנכון לאמץ את עדות אם המתלון כמהימנה. אכן, מדובר בעדות יחידה לגבי ארוע הפציעה ואולם מדובר בעדות אמינה, עקבית ונטולת סתירות, כפי שקבע בית המשפט קמא, לה קיימים תימוכין משמעותיים ביותר המפורטים בפיסקאות 20-22 להכרעת הדין. מנגד, מצא בית המשפט את גרסתו של המערער גרסה רצופת סתירות ובלתי מהימנה, כמפורט, בין היתר, בפיסקאות 23, 25, 26, 29 ו-30 להכרעת הדין.

בית המשפט עמד על מחדלה של התביעה בכל הקשור לחוות הדעת שהוגשה על ידי ההגנה, אך לא מצא שיש בה ובמצאה כדי לערער את התשתית הראייתית המסבכת את המערער במיוחד לו. בפרט נקבע, כי עובדת קיומן של חולצות נוספות בזירה שאינן נושאות עליהן דם של קורבן העבירה, אין בה כדי להעלות או להוריד מאחריות המערער לביצוע העבירה הנלמדת מהמסד הראייתי שפורט לעיל, ואנו תומכים במסקנה זו.

כמו כן, התרחשותן של קטטות אחרות נוספות באזור הסמוך למקום בו התרחשה דקירת המתלון, בהן היה מעורב המתלון, אין בהן כדי לערער את הבסיס הראייתי לאשמתו של המערער במיוחד לו בכתב האישום. גם במחדלי חקירה נוספים עליהם עמד בית המשפט (ובפרט נסיונות כושלים לאתר אנשים נוספים שהיו באזור) אין כדי לשנות ממסקנה זו.

באשר לעונש; אכן עונש בן שש שנות מאסר בגין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה הינו עונש שאינו קל כלל ועיקר. ואולם, מדובר בעונש המבטא את החומרה היתרה שבה מתייחסים המחוקק ובית המשפט לעבירה שבביצועה

הורשע המערער. אף אם מתחם העונש יכול היה להיות שונה במקצת, אין מדובר בשגגה של הערכאה הדיונית המצדיקה התערבות. בנוסף, יש ליתן משקל למקום הפגיעה (עורפו של המתלונן), שעלולה הייתה להסתיים בתוצאות חמורות יותר בנקל.

באשר לקביעת העונש בתוך מתחם הענישה; בית המשפט נתן בגזר דינו משקל ראוי לכלל השיקולים הרלבנטיים, ובפרט לעברו הפלילי המכביד ביותר של המערער, כמפורט בפיסקה 21 לגזר הדין.

הפעלת המאסר המותנה בן עשרת החודשים במצטבר לעונש המאסר דנן, אינה מצדיקה התערבות, שכן הפעלת עונש כזה במצטבר הינה הכלל, ואילו הפעלתו בחופף הוא החריג לכלל (סעיף 58 לחוק).

לא ראינו מקום להתערב אף בסכום הפיצוי שהושת על המערער לזכות המתלונן, שהינו סכום סביר בנסיבות העניין, זאת אף שהמתלונן, שצורף לערעור כמשיב 2, לא הגיע לדיון לפנינו, וכל שיכולה הייתה המשיבה לעשות הוא להודיע בדיון מפיה של אם המתלונן, כי פציעתו על ידי המערער גרמה לו לסבל רב.

סוף דבר, הערעור נדחה על שני ראשיו.

ניתן היום, כ"ב באדר התשע"ז (20.3.2017).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט